

ommeldte Resolution blev det gamle Krongods- ses Bønders Stilling forværret, hvorimod det nyeres blev forbedret. Man er derfor nu kommen til den Overbeviisning, at man med stor Grad af Villighed, ja selv med Ret, kunde godtgjøre det gamle Krongods- ses Bønder meget af det Tab, de ved denne Resolution led; men at man deraf skulde drage den Slutning, at de samme hyderligere Begunstigelser ogsaa skulde tilkomme det nyere Krongods- ses Bønder, det maa jeg tilstaae, at jeg aldeles ikke formaaer at indsee. Jeg troer netop, at ved at blive staaende ved denne Tankegang, vil man absolut komme til den Slutning, at, den nu paatænkte Begunstigelse bør indskrænkes til de af Krongods- ses Bønder, som ved Resolutionen af 1846 fik deres Stilling forværret. Ingen kan mere end jeg beklage, at det Gods, som ved et saadant Raisonnement bliver udelukket fra den foreslaaede paatænkte Begunstigelse, netop skulde være hovedsagligt det slynske, da jeg deels selv har den Ære at repraesentere denne Valg- kreds her, og deels personlig har havt Leilighed til at kjende og meget skatte de Bønder, som derved kunne synes at blive satte i en ringere Stilling. Denne Tøvelse for dem gaar endog saavidt, at dersom den Afgjorelse, som ved det foreslaaede Vædringsforslag er paatænkt, skulde for Fremtiden affkære Veien for disse Bønder til at nyde de Begunstigelser i deres Stilling, som herved tiltænkes det ældre Krongods- ses Bønder, skulde jeg meget fristes til at tage min Samvittighed fangen, og stemme for, at den foreslaaede Begunstigelse ogsaa skulde udvides til det nyere Krongods- ses Bønder. Men min Overbeviisning er den, at der, som den ærede Ordfører idag har forklaret os, foreligger mere end een Veie, ad hvilken de samme Begunstigelser eller idetmindste meget betydelige Begunstigelser, som bør kunne tilfredsstille Enhver, ville kunne i en meget nær Fremtid komme disse Bønder tilgode. Naar der er blevet lagt megen Vægt paa det større eller mindre Tab, som Statskassen ved Udførelsen af det foreliggende Forslag skulde kunne lide, da kan jeg ikke tiltræde den Anskuelse, at man skulde lægge nogen synderlig Vægt paa disse Summer, idet Principet i denne Sag forekommer mig at være det Afgjorende. Forsaa-

vidt der med Hensyn til Virkningen af Resol. 1846 er blevet talt meget mod Arvefæste, kan jeg ikke undlade ved denne Leilighed atter at gjentage en tidligere udtalt Anskuelse om, at jeg skulde ansee den Modvillie, som i Almindelighed Hayes mod Arvefæste, for at være større, end Virkeligheden giver Anledning til at begrunde. Imidlertid er denne Modvillie jo et Element, som maa tages meget i Betragtning ved Bedømmelsen af de foreliggende Forhold. Naar det af en anden æret Taler (Holberg), er yttret, at Staten, ved saaledes fremdeles at tillade Arvefæste paa sine Godser, skulde vedblive at være i en Godsieiers Stilling, hvilket ikke var tilraadeligt, da mener jeg dog, at fuldkomment frit Arvefæste, efter de nu bestaaende Landbøforhold, ikke stiller Eieren af en Arvefæstegaard i nogen anden Stilling til Gods- eieren end til enhver anden Prioritetshaver. Hvad selve Arvefæste angaaer, kan jeg ikke indsee, at der under det Slags Arvefæste, jeg her nærmest sigter til, skulde være nogen stor Forskjel paa den Bøndes Stilling, som har sin Gaard i Arvefæste, og den, som skylder hele sin Gaards Værdi paa første Prioritet i den; i nogle Tilfælde s. Ex. ved Dødsfald veed jeg ikke engang, om ikke Arvefæsterens Løb bliver at foretrække.

Orsted: Jeg skal efter det Standpunkt, hvorpaa Sagen for nærværende Tid staaer, ikke indlade mig vidtloftigt paa samme, men blot bemærke, at jeg aldeles maa foretrække Lovudkastet, naar det faaer den Vædring, som Udvalgets Fleerhed har foreslaaet, fremfor det Udkast, der er kommet til os fra det andet Thing. Det forekommer mig at være bygget paa saare naturlige og retfærdige Grundsaetninger, at det gamle Krongods- ses Fæstere behandles paa en ganske særdeles lempelig Maade. Det er grundet i Forhold, som i lang Tid have eksisteret, paa Forhaabninger, som flere Kongelige Resolutioner og den hele Behandlingsmaade af dem i en lang Række af Aar have opvakt hos dem, at det er naturligt, at der gjøres noget Særdeles for dem. Jeg kunde vel have ønsket det gjort paa anden Maade end den, der indeholdes i Lovudkastet; navnlig vilde jeg foretrække, at der blot udkom en Lov, som gav Finansministeriet Raadighed til at